

NIEUWE RICHTLIJN: PIJN BIJ MENSEN MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING

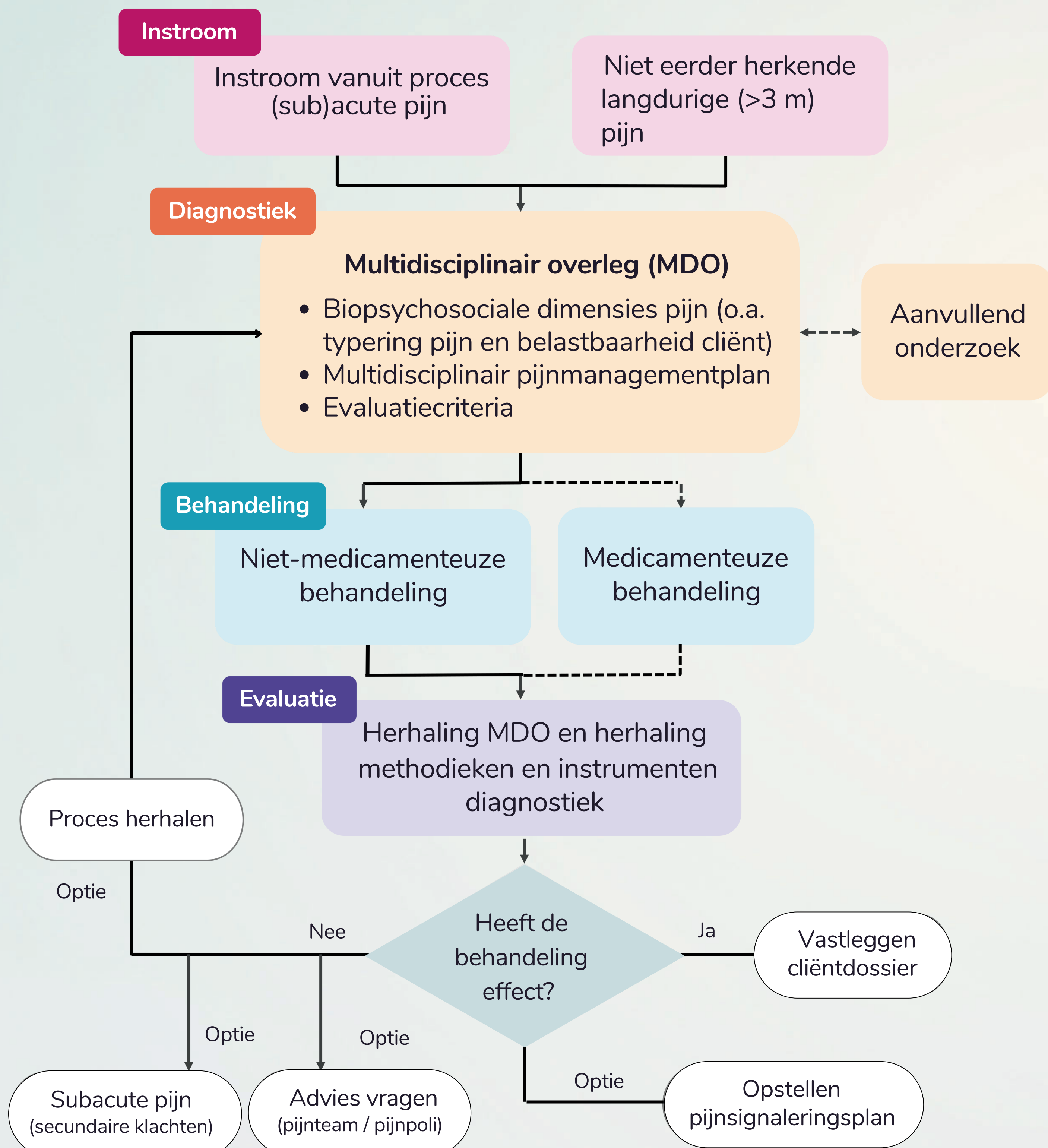
Leendert Sneep, Alisa Dutmer PhD, Nanda de Knegt PhD, werkgroepleden richtlijn
kennisnetwerkpijnvb@gmail.com | www.skilz.nu | www.richtlijnenlangdurigezorg.nl

Introductie

- De zorg rondom pijn bij mensen met een verstandelijke beperking (VB) kent verschillende **knelpunten** (zie figuur 1).
- Samenwerking in de **driehoek** (cliënt – naaste – zorgprofessional) staat centraal.
- De **multidisciplinaire richtlijn** Pijn bij mensen met een VB, die in ontwikkeling is, biedt zorgprofessionals **handvatten** bij het signaleren, in kaart brengen en behandelen van (sub)acute en chronische pijn bij mensen met een VB.
- Deze poster toont (onderdelen van) het **methodisch proces** bij **chronische pijn** (figuur 2, 3, 4 en 5).

Figuur 1: Model van Loeser (1980) aangevuld met VB-specifieke knelpunten

Figuur 2: Methodisch werken bij chronische pijn

	Signalen	Acties
0	Geen pijn Wat is het 'normale' gedrag?	'Normale' begeleiding en ondersteuning
1 t/m 3	Milde pijn Uitingen van milde pijn. Bv mimiek, verbaal, afwijkend gedrag	Oplossen van mogelijke oorzaken voor pijn of ongemak
4 t/m 6	Matige pijn Ontwijken van de pijn, afwijkend gedrag, signalen overprikkeling	Stress verminderen en geruststellen, onderzoek en behandeling oorzaak, pijnbestrijding
7 t/m 9	Ernstige pijn Overprikkeling, ontwijken van de pijn, fysieke reacties, agressie	Pijnbestrijding, behandeling oorzaak, afleiding, comfort bieden
10	Ergste pijn ooit! Fysieke reacties, agressie, zelfverwonding, paniek	Pijnbestrijding, behandeling oorzaak, voorkomen zelfverwonding, afleiding en comfort

Figuur 5: Pijnsignaleringsplan.

Een pijnsignaleringsplan wordt in samenwerking met naasten opgesteld. Het beschrijft hoe de cliënt pijn laat zien a.d.h.v. eerdere ervaringen. Hiermee wordt pijn in het vervolg sneller herkend.

In dit voorbeeld staat in algemene bewoording beschreven wat signalen kunnen zijn voor verschillende niveaus van pijn en welke acties daaraan gekoppeld kunnen worden.

Figuur 3: Pijnpictogrammen (de Knegt, 2015) voor begripstoets en uitvragen pijnbeleving

Figuur 4: Niet-medicamenteuze behandelopties

Conclusie

Publicatie van de richtlijn vindt naar verwachting medio 2025 plaats. Een belangrijke volgende stap is **implementatie** van de richtlijn. Daarnaast is **verder onderzoek** nodig naar o.a. methoden voor geïndividualiseerde pijnsignalering, niet-medicamenteuze behandelingen en het herkennen en diagnosticeren van neuropathische en nociplastische pijn bij de doelgroep.